

‘Minder afval en verbeterde watergift rechtvaardigen meerprijs’

Druppelslangen bevallen Joost Sterke beter dan driptape

Vier jaar geleden ging Joost Sterke zijn meerjarige grondteelten ondergronds water geven via driptape (geen Aqua-Traxx). Hierdoor kon hij het waterverbruik reduceren en hield hij zijn gewassen langer droog, wat de groei ten goede komt. Er zaten ook beperkingen aan, merkte hij na enige tijd. Vorig jaar stapte hij over op bovengrondse druppelirrigatie met de Toro Neptune Heavy Wall-slangen. ‘Een stuk duurder dan driptape, maar beduidend minder kwetsbaar. Je kunt de watergift beter sturen en ze geven veel minder afval. Al met al beter voor de teelt en een stuk duurzamer’, concludeert Sterke een jaar later.

Auteur: Jan van Staalduinen

Joost Sterke uit Haaren (NB) is een rasechte ondernemer. Naast de gelijknamige plantenkwekerij participeert hij met enkele bevriende collega's in Tricolor Plant en Miscanthus Agri en ontwikkelde hij zijn eigen managementsoftware, die via HortiTime aan de man wordt gebracht. 'Ik moet mijn tijd goed verdelen. Dat is één van de redenen dat ik graag met anderen samenwerk en jonge mensen verantwoordelijkheid laat dragen,' zegt het schaap met vijf poten.

Vernieuwingsdrang

Als je de Brabantse plantenkweker in één woord moet typeren, dan is het wel als 'ver-

nieuwer'. In zijn vernieuwingsdrang wordt hij gedreven door de behoefte om efficiënt en duurzaam te werken en iedere kans op verbetering serieus te verkennen. 'Of je het nu leuk vind of niet, de boomkwekerij kan zich niet onttrekken aan de maatschappelijke druk om schoner te produceren met respect voor de omgeving en natuurlijke hulpbronnen zoals water en meststoffen efficiënt te gebruiken. Bovendien moeten we dealen met het feit dat arbeid schaarser en duurder wordt. Ik vraag me voortdurend af hoe we met minder handjes hetzelfde werk kunnen blijven verzetten. Het zit gewoon in mijn natuur om tussen de bedrijven door na te denken over innovatie en bedrei-

gingen om te zetten in kansen. Dat levert niet altijd resultaat op, maar het heeft me in de loop der jaren zeker geholpen.'

Eigen ontwerp

Plantenkwekerij Joost Sterke omvat 40 ha volle grond, 4 ha containervelden, 1,4 ha kassen en diverse bedrijfsgebouwen en voorzieningen voor de opslag van materialen en van substraat, dat het bedrijf zelf samenstelt met inbreng van bewerkte Miscanthus. Op het terrein springt een stalen aanhangwagen in het oog die voorzien is van zes haspels met druppelslangen. 'Die heb ik zelf ontworpen en laten maken door Mechanisatiebedrijf DAAR,' zegt Sterke terloops. 'Het bespaart veel werk bij het uit- en inrollen van de slangen.'

Efficiënt water geven

Irrigatie is ook het onderwerp waarvoor Sterke en Willem van den Braak, adviseur sierteelt en boomkwekerij bij Vos Capelle, aanschuiven aan de koffietafel. De kweker wil graag vertellen waarom hij drie jaar na de keuze voor driptape alsnog is overgestapt op de duurdere, robuuste Neptune-slangen van Toro. 'Laat ik eerst uitleggen waarom ik vier jaar geleden gekozen heb voor druppelirrigatie,' zo steekt de ondernemer van wal. 'Bij drup-

pelirrigatie gaan er sowieso minder water en voedingsstoffen verloren dan bij volveldse beregening, wat ik belangrijk vind in het kader van verduurzaming. Hier gelden nog geen beperkingen voor grondwateronttrekking, maar daar kunnen we in de nabije toekomst wel mee te maken krijgen. De zomers worden langer en droger; dat heeft gevolgen voor de grondwaterstand en het waterbeheer. Een tweede argument is dat je het gewas met volveldse beregening telkens een koude douche geeft. Dat zet de groei tijdelijk stil en bovendien is een nat gewas vatbaarder voor ziekten. Met driptape net onder het maaiveld kon ik dat allemaal ondervangen.'

Schade door vogels

Over de watergift via driptape was Sterke aanvankelijk best tevreden. Toch merkte hij snel dat de kwetsbare slangen werden beschadigd door pikkende vogels, met name kraaien en kauwen. Ook tijdens rooiwerkzaamheden raakten er slangen beschadigd, waardoor de watergift minder homogeen en betrouwbaar werd.

Afvalvraagstuk

'Driptape leent zich niet goed voor meermaals gebruik', vervolgt Sterke. 'Zodra je een rij planten geoogst hebt, moet je de slangen opruimen. Je kunt ze niet goed reinigen en opnieuw gebruiken voor een volgende teelt. Dat geeft telkens weer een berg afval en doet afbreuk aan de duurzame wijze waarop ik wil kweken. Ze zijn bovendien gevoeliger voor inwendige vervuiling en verstopping van de emitters (druppelopeningen, red.) dan de sterkere, gladde PE-slangen. In het derde jaar dat

wij ze toepasten, was ik er wel klaar mee. Dat er iets beters was, wist ik wel. De vraag was welk prijskaartje daaraan zou hangen.'

Lange leidingen

Met de hulp van adviseur Van den Braak van Vos Capelle, dat onder andere irrigatieproducten verkoopt van Toro-importeur Jean Heybroek in Houten, besprak de Haarensse plantenkweker de alternatieven. Bij de evaluatie kwam ook naar voren dat de nieuwe irrigatieslangen een afstand moesten kunnen overbruggen van 300 m vanwege de lengte van sommige percelen.

Sterke vult aan: 'Aan het einde van de slangen wilde ik kraantjes hebben, zodat ik ze kon spoelen om inwendig vuil te verwijderen. Wij hebben op zich prima water dat weinig ijzer bevat, maar eens per maand een keer spoelen houdt ze echt schoon. Dat draagt bij aan een gelijkmatige afgifte.'

Langzame afgifte gunstig

Van den Braak: 'We kwamen uit op de Toro Neptune Heavy Wall-druppelslang met een diameter van 20 mm. Een robuuste slang, die 300 m moeiteloos aankan. Voor een homogene vochtverdeling en een mooie, brede vochtkegel onder de slang mag de afgifte niet te hoog zijn. Met een onderlinge afstand van 40 cm en een afgifte per emitter van 0,7 liter per uur kom je uit op 1,75 liter per strekkende meter per uur.' 'Dat is wat ik wilde', bevestigt zijn klant. 'Met een beheerste afgifte kun je de waterhuishouding in de toplaag veel beter sturen en kun je de beschikbare pompcapaciteit benutten voor een groter areaal. Volgend jaar wil ik ook senso-

ren inzetten om het vochtgehalte nauwkeurig te kunnen monitoren. Ik heb de ervaring dat je op basis van harde data betere beslissingen kunt nemen en meer grip hebt op opbrengst en plantkwaliteit.'

Precisielandbouw

Sterke gebruikt ook al meerdere jaren drones om achterblijvende planten en minder presterende stukken land scherper in beeld te krijgen. 'Die neem je vervolgens onder de loep om de oorzaak te achterhalen, waarna je gericht maatregelen kunt treffen', zo licht hij toe. 'Precisielandbouw is wat mij betreft de manier om opbrengsten te verhogen en tegelijkertijd de teeltkosten te beperken en het milieu te ontzien. Watergift en bemesting spelen daarin een belangrijke rol en dat aspect heb ik na de overstap op de PE-slangen beter onder de knie.'

Geen schade meer

De kweker en zijn adviseur hebben doorgerekend dat de slangen vier jaar mee moeten gaan om zichzelf terug te verdienen. 'Dat moet makkelijk kunnen', aldus Sterke. 'Omdat ze niet onder, maar op het maaiveld liggen, moet je bij werkzaamheden wel opletten waar je rijdt, maar ze zijn robuust en kunnen tegen een stootje. Van pik- of knaagschade heb ik in elk geval geen last meer en dankzij de haspelwagen is het in- en uitrollen een fluitje van een cent. Ik ben blij dat we deze stap gezet hebben.'

Sterke heeft de haspelwagen zelf ontworpen en laten bouwen, om de slangen efficiënt en licht te kunnen uit- en inrollen.

Adviseur Willem van den Braak (l) en Joost Sterke (r)

